

Egyetemi tudományos ülészek

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának és a polgári demokratikus forradalomnak ötvenedik évfordulója megünneplésével kötötte egybe a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem az elmúlt év novemberében évi tudományos ülészsakát.

Az ünnepi megemlékezést *dr. Pintér Ferenc*, az egyetem marxizmus—leninizmus tanszékének vezetője, egyetemi docens tartotta és vette számba a magyar kommunista mozgalom fél évszázadát. Magát az őszirózsás forradalmat és a magyar polgári átalakulást *Nagy János* egyetemi adjunktus méltatta. Az ünnepség fényét a KISZ egyetemi bizottsága által rendezett kultúrműsor emelte, majd alkalmat adott *dr. Wilkens Henrik Dávid*, a magyar erdészeti felsőfokú oktatás első professzora emlékművének felavatására. Az avatóbeszédet jó történelmi felkészültséggel *Hiller István* egyetemi könyvtárigazgató mondta.

A jubileumi tudományos ülészsak erdőmérnöki szekciójának első napját gazdaságtani előadások töltötték ki, másnapján pedig az erdőtelepítés tárgykörébe tartozó előadások hangzottak el. Elsőnek *Herneczki István* egyetemi docens, az üzemtani tanszék vezetője mutatkozott be a szakközönségnek, összefoglalva előadásában a gazdasági kutatások helyzetét és fejlesztésének irányát az ágazatban. A jövő irányát illetően az ágazati kapcsolatok mérlegének egy példáján keresztül mutatott rá arra az útra, amin a kutatásnak járnia kell. A tárgykör egyik részkérdésébe *Szabó József* egyetemi adjunktus engedett bepillantást, példán mutatva be a lineáris programozás gyakorlati alkalmazását.

Másnap *dr. Tompa Károly* egyetemi docens kezdte az előadásokat. Az erdészeti szaporítóanyag termelés korszerűsítésével foglalkozva rámutatott arra, hogy túlzottan sok a csemetekertünk, ki nem elégítő ezek felszereltsége, termelésük csekély és drága. Számos példával ismertette azt a valóban forradalmi fejlődést, ami e téren számos országban zajlik, teljeseen új alapokra helyezve az erdőgazdasági termelésnek ezt az ágazatát. Most bontakozik ki a csemetetermelés valódi gépesítése és szakad el az ősi módszerektől. Tompa előadásának befejező részében részletes javaslatot tett ezek hazai megvalósítására.

Ez után került sor az elmúlt év folyamán címzetes egyetemi tanárrá kinevezett *dr. Szőnyi Lászlónak*, az Erdészeti Tudományos Intézet osztályvezetőjének székfoglaló előadására. A déli féltekén elért eredményekre hivatkozva és *dr. Páll Miklós* gazdaságossági számításaira is támaszkodva buzdított kiterjedtebb fenyvesítésre és ebből kiindulva belénk rögződött, avult nézetek ártértékelésére erdőgazdálkodásunk céljának — a népgazdasági szükségletek fokozott mértékű kielégítésének — jobb szolgálata érdekében.

Dr. Dobos Tibor egyetemi docens a duzzasztott perlités csemetenevelési kísérleteiről számolt be. A lényegében tápoldatos csemetetermelés, amelyben a perlit tulajdon-

képpen csak szilárdító szerepet játszik, jó eredményt hozott, a kísérlet azonban adós még a csemetéknek a kiültetés utáni viselkedésével. Pedig az igazi eredmény csak itt mutatkozhat meg. *Dr. Vancsura Rudolf* a tölgyeknek dugványozással való szaporíthatóságára irányuló vizsgálatait ismertette. A tápoldatos szövettenyészetek tanulmányozása felfedi a nehézségek okait és utat mutat a megoldásra. A folyamatban levő kísérletek jó példái azoknak az alap jellegű kutatásoknak, amelyeknek igazi helye az Egyetem. *Barabits Elemér* egyetemi adjunktus a vöröstölgyre vonatkozó, egymástól rendkívül eltérő nézeteket tisztázta előadásában. Kutatómunkája értékes hozzájárulás erdei fafajaink és fajtáink mélyebb megismeréséhez.

Az erdőmérnökivel egyidőben folyt a faipari szekció ülészsaka. Az érthetően nagy érdeklődést kiváltott előadássorozat gazdálkodásunk egyik fontos területével, a faanyagoknak az építészetben való kiterjedtebb alkalmazásával foglalkozott. Az egyetemi előadók között *dr. Madas András*, az Országos Tervhivatal mezőgazdasági főosztályának vezetője, címzetes egyetemi tanár a faépületeknek a gazdasági életünkben való jelentőségét, *Jakus Vendel*, a MEM mezőgazdasági műszaki fejlesztési főosztályának vezetője pedig a faanyagoknak a mezőgazdasági építészetben való felhasználási lehetőségeit ismertette.

Madas rámutatott arra, hogy az intenzív fejlődési szakaszban — amihez most érkezünk — az életszínvonal növekedése, az életkörülmények változása fokozottabb igényeket támaszt a lakáskörülményekkel, másrészt a több szabadidővel párosulva a hétvégi üdülés változatos lehetőségeivel szemben. Ugyanakkor a mezőgazdasági termelés meggyorsult növekedési üteme a mezőgazdasági építkezés további kiszélesítését teszi szükségessé, s mindez bizonyos közösségi és felvonulási épületek létesítését kívánja. A hagyományos építőanyagok termelésének, beszerzésének növelése meghatározott korlátokba ütközik, így új építőanyagokat kell bevonnunk az építészetbe és új kapacitásokat kell találnunk az új építőanyagok segítségével megvalósítandó épületek kivitelezésére. A legutóbbi két év vizsgálatai azt mutatják, hogy ilyen építőanyag a fa, pontosabban a rövid méretű, keménylombos fűrészáru, a farost- és forgácslemez. Számítás szerint 1970-re kerekén 600 000 m² alapterületű faépület megvalósítása irányozható elő. Ez 3000 lakást, 300 mezőgazdasági épületet jelent, ami közel háromnegyede az erre az időszakra tervezett állattenyésztési épületeknek. A panelek előállítására az erdőgazdasági fagyártmányüzemekben, a panelek összeállítása a mezőgazdasági üzemek építőbrigádjaival megoldható, így a faalapú építkezés kivitelezési kapacitása is biztosított. Ezek szerint minden feltétel adott ahhoz, hogy a fa a következő évtizedben új formában újra bevonulhasson hazánkban is az építkezésbe.

Jakus a faanyagok a mezőgazdasági építkezésekben való hasznosítását részletezte. A szerfás építkezés szükségmegoldásként jól szolgálta a mezőgazdasági nagyüzemek tömeges kialakításának első időszakát. Ma természetesen már magasabb igényeket kell kielégíteni. Erre sokirányúan alkalmasak az agglomerált lapok és különösen a szériában gyártott épületelemek. Előnyük a könnyű kezelhetőség, a létesítmények építkezési idejének rövidege, az ilyen épületek könnyű átalakíthatósága, áthelyezhetősége. Célszerűen követhetők segítségükkel a napjainkban gyorsan változó biológiai és gazdasági követelmények. Szükséges azonban, hogy az agglomerált lapok műszaki tulajdonságait javítsuk — növeljük a szilárdságot, a vízállóságot és fokozzuk a tűz- és gombakárokkal szembeni ellenállást.

Szaktanácsunk az új gazdaságirányítási rendszer hatására gyorsan kibontakozó komplex szemlélet elhatalmasodására jellemző, hogy többen sajnálkozással tették szóvá a szimultán rendezésből fakadó kényszerű választási lehetőséget. A fafelhasználás, fafeldolgozás kérdése ma már talán jobban foglalkoztatta az erdőgazdaságot, mint a faipart. A fafeldolgozás terén egyre nagyobb mértékben fognak jelentkezni — és jelentkeznek máris — az erdőgazdasági kezdeményezések. Rendkívül hasznosak ezért azok a láthatártágító megnyilatkozások, amelyek itt az egyetemi tudományos ülészak faipari szekciójában elhangzottak. Jó lett volna ezért olyan rendezési formát találni, ami lehetővé tette volna az erdőmérnöki szekció résztvevői számára is meghallgatásukat.

Jérome René